

UZASADNIENIE

Zaskarżonym punktem 3, wyroku z dnia 18 września 2014 r. w sprawie z powództwa P. G. przeciwko A. M. o sprostowanie świadectwa pracy oraz o wynagrodzenie, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 450 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał za podstawę orzeczenia o kosztach art. 102 kpc w związku z § 11 ust. 1 pkt.1 i 2 w zw. z § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349). Sąd obciążył powoda, jako stronę przegrywającą proces, kwotą 450 zł na rzecz pozwanego, stanowiącą częściowy zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Wydając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wziął pod uwagę, iż zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W przedmiotowej sprawie za wypadek szczególny, Sąd I instancji uznał przyczynienie się strony pozwanej do powstania fikcyjnej podstawy żądań i sprowokowanie procesu, poprzez wyrażenie zgody na zawarcie pozornej umowy o pracę.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik pozwanej, wnosząc o jego zmianę i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwoty 990 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty sądowej od sprzeciwu od wyroku zaocznego, a także zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego wg norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 98 i 99 kpc w zw. z § 6 pkt. 4, § 11 ust. 1 pkt. 2 i § 11 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349) oraz art. 102 k.p.c. poprzez obciążenie powoda obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanej jedynie części kosztów procesu, w sytuacji barku podstaw do odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu i orzeczenia o kosztach postępowania, w oparciu o zasadę słuszności.

Argumentując swoje stanowisko podniósł, iż rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie kosztów procesu nie ma uzasadnienia ani w obowiązujących przepisach prawa, ani w okolicznościach faktycznych sprawy. Podkreślił, iż pozwana mimo tego, że sprawę wygrała, została zmuszona do poniesienia we własnym zakresie kosztów procesu w łącznej wysokości 540 zł, co pozostaje w sprzeczności ze statuującym podstawową zasadę rozstrzygnięcia o kosztach procesu art. 98 k.p.c.

Pismem procesowym z dnia 13 listopada 2014 roku pełnomocnik pozwanej cofnął wniesione zażalenie w części dotyczącej opłaty sądowej od sprzeciwu od wyroku zaocznego w wysokości 30 zł, podtrzymując wniesione zażalenie w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Na wstępie ponieść należy, iż cofnięcie zażalenia przez stronę pozwaną w przedmiocie kwoty 30 złotych prowadzi do umorzenia postępowania drugoinstancyjnego w tym zakresie.

Zgodnie z treścią art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., w razie cofnięcia zażalenia (także w części) Sąd drugiej instancji umarza postępowanie zażaleniowe. Skuteczność cofnięcia zażalenia, nie jest uzależniona od zgody strony przeciwnej. W sprawach z zakresu prawa pracy dopuszczalność cofnięcia środka odwoławczego poddana jest kontroli sądu, który może uznać taką czynność za niedopuszczalną wówczas, gdyby była sprzeczna z prawem lub zasadami

współzycia społecznego, zmierzała do obejścia prawa lub naruszała słuszny interes pracownika. Zakres kontroli sądu rozpoznającego sprawę z zakresu prawa pracy w odniesieniu do czynności dyspozytywnych stron wyznacza art. 469 k.p.c. i odpowiednio stosowany art. 203 § 4 kpc.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie, cofnięcie zażalenia przez pozwaną w części dotyczącej opłaty sądowej w kwocie 30 zł jest dopuszczalne, ponieważ nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego, ani nie stanowi obejścia prawa, ani nie narusza słusznego interesu pracownika.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie zażaleniove w tym zakresie.

W pozostałej części Sąd uznał, iż zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc.).

Jednakże w myśl art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Wskazany przepis daje zatem sądom swobodę przy rozstrzygnięciu o zwrocie kosztów procesu, gdy stosowanie zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c., tj. odpowiedzialności za wynik procesu, nie daje się pogodzić z zasadą słuszności.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być ocenianie w kontekście całokształtu okoliczności, które mogą uzasadniać odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych”, o których stanowi art. 102 k.p.c., należy zaliczyć zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz procesu (dotyczące sytuacji majątkowej i życiowej strony). Powyższe okoliczności powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (wyrok SA w Łodzi z dnia 27 listopada 2013r, I ACa 725/13, LEX nr 1409197). Wobec powyższego oceniając przesłanki z art. 102 k.p.c. należy przede wszystkim wziąć pod uwagę fakty związane z samym przebiegiem procesu, tj. podstawę oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególną zawilnością lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem (wyrok SA w Katowicach z dnia 18 lipca 2013 r. I ACa 447/13, LEX nr 1349918).

Wydając zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy, w sposób jak najbardziej uprawniony, wziął pod uwagę fakt, że strona pozwana mimo, iż proces wygrała, swoim zachowaniem przed zawiśnięciem sprawy w sądzie, dała powodowi wystarczające instrumenty do możliwości jej wytoczenia, zawierając pozorną umowę o pracę, która z kolei stała się podstawą roszczeń P. G.. Jednocześnie nie można uznać podjętej przez pozwaną obrony za niezawinioną, tylko dlatego, że strona powodowa wytaczając powództwo - zdaniem strony skarżącej - miała pełną świadomość bezpodstawności swojego roszczenia. W ocenie Sądu Okręgowego pozwana ukrywając rzeczywisty zamiar stron i cel zawartej umowy, przyczyniła się do powstania procesu. Wobec powyższego Sąd Rejonowy prawidłowo uznał za sprzeczne z zasadami słuszności żądanie zapłaty pełnych kosztów procesu zgłoszone przez pozwaną, która także swym oczywiście niewłaściwym postępowaniem dała asumpt do wytoczenia postępowania, a tym samym powstania kosztów związanych z jego prowadzeniem. Niezgodne z obowiązującymi normami działanie strony wygrywającej, nie powinno – w ocenie Sądu Okręgowego - prowadzić do przyznania jej zwrotu całości kosztów od przeciwnika. Oczywiście jest bowiem, że gdyby pozwana nie podpisała z powodem pozornej umowy o pracę, mając pełną świadomość jej pozorności, nie dałaby P. G. tak (w jego przekonaniu) mocnych dowodów do wytoczenia sprawy sądowej. A zatem

pozwana niewątpliwie sprawę wygrała, ale jej oczywiście niewłaściwe postępowanie w pewnym zakresie doprowadziło do wszczęcia postępowania i powstania kosztów połączonych z jego prowadzeniem.

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji nie naruszył przepisu art. 102 k.p.c. oraz 98 k.p.c. i prawidłowo uznał, iż w przedmiotowej sprawie zachodziła sytuacja szczególna, usprawiedliwiająca obciążenie powoda kosztami procesu jedynie w części.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jak bezzasadne.

Przewodnicząca: Sędziowie:

Z./ Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.